

HUÄI PARE
NÄI PARE
DIGRA RE

AIBULLAND

Päivi Kuntze
Distriktsordförande
Finlands Röda Kors
Åbolands distrikt

Amerikanska Röda Korsets hjälp nådde Houtskär

Mitt förhållande till Röda Korset var länge positivt men ganska passivt. Jag deltog gärna i Röda Korsets insamlingar och möjliggjorde insamlingar på min arbetsplats, men mera än så blev det inte av. Sedan började det hända. Jag blev medlem i Åbo svenska avdelning och bara ett år senare, i april förra året, blev jag vald till distriktsordförande.

En knapp vecka efter valmötet hittade vi ett hus i Houtskär som vi köpte för fritidsbruk. Jag hade länge beundrat den fina utsikten när vi åkt förbi med båten. Plötsligt var huset vårt. Några möbler fanns kvar och jag bad om att få behålla ett gammalt arbetsbord och en byrå. När jag första gången öppnade bordslådan så fanns där en linjal. En gammal linjal med texten "Gift of the America Red Cross". Det kändes nästan spöklikt, men väldigt roligt samtidigt. Hur hade linjalen hamnat i Birger Rönnsjös bordslåda?

I vintras hittade jag en Facebookdiskussion om

de där linjalerna. Skolorna i Houtskär hade fått paket från det Amerikanska Röda Korset i mitten av 40-talet och där hade även linjalerna varit med. Birger hade fått linjalen som cirka 10-årig skolpojke och kvar var den och väntade på mig. Och på hedersplats blev den!

Om jag får lite låna diskussionen från Facebook så får vi gåtan löst lite mera. Paketets innehåll är inte helt klart, men det lär ha innehållit även ett sorts pulver som smakade pepparmint. Eleverna visste inte riktigt vad det var, men det var pulver som skulle användas som tandkräm. En tvål fanns även med. Vissa paket innehöll även färgade glaskulor som var populära och som barnen bytte med varandra.

Åtminstone Mossala och Näsby folkskola har fått sådana här fina amerikapaketer från American Red Cross. Att hjälpa sina medmänniskor nära och fjärran var lika viktigt för över 70 år sedan som det är nu. Finns det en likadan linjal i ditt hus?

Om bilagan

Den här bilagan ges ut av Finlands Röda Kors Åbolands distrikt, Kaskisgatan 13 A 3, 20700 Åbo, 020 701 2500, aboland@redcross.fi

Ansvarig utgivare:

Annalena Sjöblom, 0400 838 675, annalena.sjoblom@redcross.fi

Redaktion: Andrea Södergård, Sofia Jern och Andreas Ek

Ombrytning och layout: Å Communications

Om oss

Finlands Röda Kors Åbolands distrikt är ett tvåspråkigt distrikt som jobbar i hela Åboland. Vi består av tio avdelningar och har ungefär 1700 medlemmar. Avdelningarna finns i Houtskär, Korpo, Nagu, Pargas, Iniö, Kimito, Dragsfjärd, Västansfjärd, Hitis och Åbo. Alla våra avdelningar är tvåspråkiga förutom Åbo svenska avdelning som är enspråkigt svenskt.

Vi jobbar på distriktet

Annalena Sjöblom, verksamhetsledare och beredskapschef, 0400 838 675, annalena.sjoblom@redcross.fi

Rebecca Börman, samordnare för social- och integrationsstödande verksamhet, 040 771 2820, rebecca.borman@redcross.fi

Andrea Södergård, planerare för ungdomsverksamhet, 040 352 9375, andrea.sodergard@redcross.fi

Marjatta Alakahri, samordnare för förstahjälpen- och hälsovårdstjänster, 040 702 0510, marjatta.alakahri@redcross.fi

Christel Bergman, byråsekreterare, 020 701 2500, christel.bergman@redcross.fi

Juha Lindström, organisationsmedarbetare, 040 172 5882, juha.lindstrom@redcross.fi

Följ oss på sociala medier!

 Instagram: frkaboland

 Facebook: Finlands Röda Kors Åbolands distrikt – Turunmaan piiri

Besök vår webbplats: rednet.rodakorset.fi/aboland

Visa att du bryr dig. Bli medlem i Röda Korset!

HJÄLPARE NÄRA DIG

Som Röda Korsets medlem är du en del av vår kedja av hjälp och visar att våra värderingar är viktiga för dig. Du stöder även frivilligverksamheten på din egen ort så som vänverksamhet, första hjälpen-kurser och en hel del annat. Tack att du hjälper!

Läs mer: rodakorset.fi/medlemskap

 Röda Korset

Mäter blodtrycket. Till Susanne Piekkalas uppgifter hör bland annat att plåstra om och mäta blodtryck på de som spelar patienter under övningen. Jar Peri antecknar.

FAKTARUTA

En del av beredskapen

- Till beredskapen hör förutom första hjälp och efterspaningsarbete också att stöda dem som drabbats av chock och se till att de drabbade har tillgång till mat, vatten och att de kan värma sig.
- Även evakuering och registrering hör till de frivilligas uppgifter vid olyckor och katastrofer
- Röda Korset strävar till att varje avdelning ska ha beredskap att hjälpa vid lokala kriser.
- Därför ordnas regelbundna övningar för att upprätthålla kunskaper inom framför allt ledarskap och hjälp- arbete inom avdelningarna.

Frivilliga tränade krisberedskap i Kimito

En brand har brutit ut i festlokalen Wrethalla i Kimito och den dansande folkmassan måste snabbt evakueras från det brinnande huset. Det var scenariot för beredskapsövningen Putte som ordnades i Kimito i början av februari.

Initiativtagare bakom övningen är **Eva Mollgren** som är gruppleddare för första hjälpen gruppen på Kimitoön.

- Förra hösten deltog jag i en beredskapsövning i Korpo och då tänkte jag att vi kunde ordna en övning närmare oss, säger Eva.

Sagt och gjort. Den 10 februari fylls Wrethalla av 40 ivriga personer som antingen agerar patienter eller hjälper till att evakuera patienterna. Deltagarna kommer från Kimitoön, Pemas och Pargas.

De evakuerade registreras och Röda Korsets frivillig ser till att sköta om de skadade och stöda de chockade patienterna. Det är viktigt att patienterna håller värmen och får mat och vätska i sig.

En av dem som deltar är **Susanne Piekkala**. I dag övar hon första respons, men till vardags är hon ordförande i Kimito lokalavdelning.

- Första respons sköter den medicinska biten så långt det går och håller kontakten med myndigheterna. Min uppgift är att plåstra om och mäta blodtryck. Jag tog också hand om en hjärtinfarkt, säger Susanne.

I ledningscentralen sitter **Tom Karell**, ordförande för Frivilliga räddningstjänsten på

Kimitoön. Som spindel i nätet upprätthåller han kontakten med de frivilliga ute på fältet. Frivilliga Räddningstjänsten är ett nätverk som består av 52 organisationer, bland annat Röda Korset och Scouterna. Till Frivilliga Räddningstjänstens huvuduppgift hör att hjälpa myndigheterna söka efter försvunna personer. Under dagens övning utförs eftersökningar av tre personer.

Det är bra med övning, säger Tom för de riktiga sökuppdragen har minskat med åren. Ofta hittar myndigheterna personen redan innan gruppen har hunnit påbörja eftersökningen.

- Det är viktigt att träffas och öva tillsammans för att upprätthålla kunskaper och intresset i gruppen, säger han.

Och intresset för att söka efter försvunna personer är stort. Just nu har Tom 110 frivilliga som är beredda att rycka ut om någon försvinner på Kimitoön.

- I mars ifjol fick vi larm om att en person försvunnit på Kimitoön. Larmet kom halv ett på natten och redan klockan två var vi ett gäng samlat i Rödakorstugan.

Tur i oturen avblästes eftersökningen ganska snabbt då polisen hittade personen.

- Men vi satt där och snackade mitt i natten. En viktig del av vår verksamhet är också gemenskapen, säger Tom. Under lördagens övning funkar dock efterspaningen fint. Av de tre försvunna personerna hittas två.

Eva Mollgren är nöjd med övningen.

- Det gick över förväntan. Alla var duktiga och hittade snabbt sina platser, säger hon.

En värdefull fritid

För Eva Mollgren ger frivilligheten i Röda Korset en bra motvikt till det hektiska småbarnslivet. Under mammaledigheten gick hon med i Kimitoöns första hjälpen grupp.

- Jag hade länge tänkt att det var något jag ville göra och som mammaledig behövde jag komma bort hemifrån och träffa människor, säger hon.

Valet föll på första hjälpen gruppen eftersom det är en viktig sak att kunna.

- Första hjälpen är alltid bra att kunna speciellt med småbarn hemma, säger hon.

Idag är hon gruppleddare. Att kombinera småbarnslivet med frivilligarbetet inom Röda Korset är inget problem.

- Både min man och jag är aktiva i gruppen. Ibland tar vi med barnen på mötena och ibland har vi barnvakt, säger hon.

Tom Karells intresse för efterspaningar väcktes när han flyttade från Helsingfors till Kimitoön 2004. Han ville ha något att göra och när det ordnades en efterspaningskurs anmälde han sig genast.

- Jag tycker om att gå i skogen. Men så blev det så tokigt att jag på första övningen blev gruppleddare och satt i ledningsvagnen och frös och på den vägen är det, skämtar Tom.

Som ordförande upprätthåller han kontakten mellan de frivilliga i gruppen och myndigheterna.

- Vi håller övningar en till två gånger i året och det är viktigt.

Susanne Piekkala kom med i Röda Korset 1985. Då drev hon ett privatföretag, men ville få in sjukvården på ett hörn eftersom hon är utbildad inom området. Hon gick med i första hjälpen gruppen. Idag är hon förutom ordförande för Kimitoavdelning också med i den åboländska mentala stödgruppen och sjöräddningen.

Vad är det som driver dig?

- Det är roligt, intressant och man lär sig alltid något nytt. Jag är nog en korsare ut i fingertopparna, säger Susanne.

Eva Mollgren rekommenderar Röda Korset för alla.

- Det bästa med Röda Korset är att man får något tillbaka. Man gör en insats, säger hon.

Text: Andrea Södergård
Foto: Andreas Ek

På onsdags- bingo är alla vinnare

Varje onsdag i tjugio år har rödakorsvännerna ordnat bingo på ålderdomshemmet Regnbågen i Korpo. Bingotimmen ökar samhörigheten bland boende, personal och vänner och är ett roligt avbrott i vardagen.

Klockan är två på onsdagen och precis som alla andra onsdagar förbereder rödakorsvännerna bingospel på ålderdomshemmet Regnbågen i Korpo.

Vid det långa bordet sitter **Elisabeth Johansson**, 92 år, och plockar ihop spelknapparna för dagens bingotimme. Knapparna är gjorda av enkvistar som sågats till och målats röda. De är lätta för de äldre att handskas med. Tjugofem knappar ska det vara på varje bingoplan som också de är extra stora för att det ska vara enkelt att se siffror och bokstäver.

Bingotimmen på Regnbågen i Korpo har ordnats varje onsdag höst, vår och vinter i 20 år. Elisabeth är en av rödakorsvännerna och har kommit hit nästan varje vecka i 15 års tid för att ordna bingoknapparna och assistera de boende med att hitta rätt nummer på bingoplanen.

- Jag orkar inte så mycket, men det här passar bra och det är samtidigt lite lek. Man får väl komma hit och spela sen när man inga orkar komma och plocka knappar, säger Elisabeth.

Vänverksamhet med 20 år i bagaget

I år är det 21 år sedan som Rödakorsvännerna kickade igång sin verksamhet i Korpo. **Ulla Alstrand** var en av initiativtagarna tillsammans med **Inger Wiklén** och **Ritva Leena Westerback**.

- Det började så att jag skulle gå med i församlingens vänverksamhet, men det blev ingenting. Då sa jag till Inger att kan inte vi starta en vänverksamhet, säger Ulla. Sagt och gjort. De tre kvinnorna satte brev i postlådan hos alla dem som skulle passa som rödakorsvän.

- Vi skrev ett vackert brev och lade det i postlådan och en del av dem som fått brevet hörde av sig. Det kom nog femton stycken med det samma och sen har det ökat hela tiden och rullat på, säger Ulla.

I dag finns det sjutton Korpovännerna som på ett eller annat sätt hjälper, hälsar på och stöder äldre på ön. Det är Ulla som leder gruppen.

Första onsdagen varje månad träffas gruppen och fördelar uppgifterna. Det är allt från onsdagens bingospel till tisdagsträffar för dagliga. Vännerna samarbetar med

Med turen på sina sida. Bernt Mårtensson var dagens storvinnare och kammade hem både bananer och karameller.

församlingen och har även ordnat vänfester i samband med vändagen.

Viktigt för vännerna och de äldre

Men den här onsdagen är det alltså bingo som gäller och exakt klockan 14.30 börjar den första bingoturen. I dag är det Erik Lindström som är bingoutropare och han hälsar alla välkomna till dagens spel. Siffrorna ropas ut både på finska och svenska och bingoutropen kommer med jämna mellanrum från olika sidor av bordet. Femtio minuter och tre ronder senare står det klart att veckans storvinnare är Bernt Mårtensson som vunnit både frukter och karameller. När spelet är slut dricks det kaffe och alla de som inte hade turen på sin sida får varsin frukt.

Ann-Cathryne Arvidsson jobbar som sjukskötare på Regnbågen och hon är mycket nöjd över samarbetet med Korpovännerna. - Både vi och de äldre tycker om när vännerna kommer. Vi här på Regnbågen försöker jobba så att de äldre har varierande sysselsättning. Rödakorsvännerna är en hjälpande hand många gånger, säger hon. Bingospalet är bra både för att träna den

kognitiva förmågan och för att skapa en känsla av gemenskap på boendet.

- Det ger stimulans för hjärnan men framför allt är det viktigt att mötas, sitta och diskutera och samtidigt ha sysselsättning. Att mötas faller ofta bort när man blir äldre och alla har inte så mycket besök. Därför försöker vi skapa mycket gemenskap här, säger hon.

Även för Ulla har vänverksamheten kommit att betyda mycket.

- Man ger men man får hemskt mycket också när man går och hälsar på äldre. Många är väldigt glada och pratsamma och vill berätta om sitt liv och allt möjligt. Jag är jätteglad när jag kommer hem efter en träff eller ett hembesök, säger Ulla.

Och onsdagens bingotimme lär fortsätta många år till.

-Det går på rutin. Det skulle vara konstigt för oss om det skulle det falla bort. Så länge jag orkar så är jag med och sen när jag inte orkar dra det mera ska jag komma och spela, säger Ulla.

Text: Andrea Södergård
Foto: Sofia Jern

Visste du att

97 000 000 människor världen över jobbar för Röda Korset just nu antingen som frivilliga, tjänstemän, projektanställd eller delegater.

Senaste Hungerdagen samlade Åbolands distrikt in dryga 39 000 euro. Pengarna som samlas in under Hungerdagen går till Katastroffonden och används till kläder, mat och förnödenheter vid katastrofer i Finland och på andra håll i världen.

VI FINNS OCKSÅ PÅ NÄTET

Hjälper att hitta rätt. Ulla Alstrand till vänster hjälper Birgitta Lindholm att hitta rätt ruta på bingoplanen.

All verksamhet inom Röda Korset grundar sig på de sju grundprinciperna; humanitet, opartiskhet, neutralitet, självständighet, frivillighet, enhet och universalitet.

Den 16 juni ordnas de finländska mästerskapen i första hjälpen i Åbo centrum. Under dagen tävlar vuxna, barn och ungdomar från hela Finland vid bland annat Åbo Slott, Forum Marinum och Kakola.

Samtidigt som tävlingarna pågår kommer Runsala Campingen att fyllas av barn och unga som deltar

i ungdomarnas sommarkamp och distriktets barnläger. Reddie Kids lägret pågår mellan den 13-17.6. För mer information besök www.lyyti.in/reddiekids2018

Den 3-9 maj i år firar vi rödakorsveckan. Veckan infaller samtidigt som vår grundare Henry Dunants födelsedag den 8 maj.

Det röda korset på vit botten är ett skyddstecken och en symbol för arméns sjukvård. Det skyddar civila, hjälparbetare och sårade soldater vid kriser. Märket ägs av de stater

som har förbundit sig att följa krigets lagar, det vill säga Genèvekonventionerna. Finland är en av dem.

Under våren 2018 startar tre av våra avdelningar Välmåendepunkter. På punkterna får du tips och råd om hur du kan ta hand om din egen och din familjs hälsa och välmående. Du kan delta i tematräffar, mäta blodtryck eller bara komma och prata om hälsa och välbefinnande. Alla våra tjänster är gratis. Välmåendepunkterna finns i Åbo svenska avdelning, Kimito och Nagu.

Klart och tydligt. Planen och knapparna är specialgjorda av vännerna för att passa de äldres motorik.

Täällä on helppo lukea läksyjä

Punaisen Ristin Monikulttuurisen ryhmän vapaaehtoiset auttavat läksyenluvussa Koivuhaan koulussa. Joka torstai ja perjantai on koulun kirjastossa LäksyHelppi-kerhon vuoro syyrialaistaustaisille oppilaille.

Murtolukulaskentaa käynnissä. Nour Al Sibahi ja Pirkkoliisa Mildh harjoittelevat tänään murtolukulaskentaa. Täällä on helppo tehdä läksyjä, Nour sanoo.

On torstai iltapäivä Koivuhaan koulun ala-asteella Paraisilla ja viikon ensimmäinen LäksyHelppi-kerho on juuri alkamassa koulun kirjastossa. Paikalla ovat Pirkkoliisa Mildh, Oili Pyysalo ja Sirkka Koivunen, kaikki vapaaehtoisia Punaisessa Ristissä. Muutaman tunnin ajan joka torstai he auttavat syyrialaistaustaisia lapsia lukemaan läksyjään. Oppilaat tulivat Paraisille joitakin vuosia sitten kiintiöpakolaisina. Sirkka Koivunen toimi kerhon aloitteentekijänä. Kaikki sai alkunsa vuonna 2016, jolloin Sirkka tuli mukaan Paraisten Punaisen Ristin toimintaan. Parainen oli ottanut silloin vastaan kiintiöpakolaisina neljä syyrialaista perhettä ja Sirkka halusi työskennellä monikulttuurisen toiminnan parissa.

– Meitä oli kaksi, jotka aloimme opettaa perheiden äideille suomea kerran viikossa. Tätä jatkui puolitoista vuotta, mutta sitten osa äideistä alkoi opiskella suomea kokoaikaisesti Turussa ja osa aloitti ammatikoulussa, joten silloin ei enää ollut aikaa kielikerholle, hän toteaa.

Tänä aikana Sirkka oli oppinut tuntemaan perheitä ja etsi siksi uusia tapoja auttaa. – Tapasimme perheitä usein ja silloin heräsi minun mielenkiintoni siihen, miten lapset pärjäisivät koulussa.

Syksyllä 2017 Sirkka otti yhteyttä Koivuhaan koulun ala-asteelle ja Paraistenseudun yläasteelle ja kysyi, löytyykö tarvetta tukea lisää oppilaiden läksyjen lukua. – Ja tarvetta oli! Perustimme ryhmät yhdessä opettajien kanssa.

Koivuhaan koulussa toimii nyt kaksi ryhmää, torstaiyöryhmä ja perjantaiyöryhmä. Ryhmät ovat avoimia luokkien 1-6 oppilaille ja kertaa kohti paikalla on yleensä kahdesta neljään lasta. – Ryhmiä ei ole jaettu ikäluokkien mukaan. Sen sijaan torstaiyöryhmä on kohdistettu niille, jotka lopettavat torstaisin aikaisemmin, kun taas perjantaiyöryhmä lopettavat, voivat tulla silloin, Sirkka toteaa. Keskiviikkoisin läksykerho järjestetään Paraistenseudun yläasteella.

Universaalinen kieli. Muhammed Alshahilin lempiaine on puutyö, mutta tänään läksykerhossa tekee matematiikan tehtäviä Oili Pyysalon kanssa. Numeroiden kieli on universaalista, Oili sanoo.

Yhteistyö koulun kanssa tärkeää

Yhteistyö koulun kanssa ja hyvät yhteydet vapaaehtoisten ja opettajien välillä ovat kaiken a ja o läksykerhojen toiminnan suhteen. Sekä vapaaehtoiset että Koivuhaan koulun opettajat ovat yhteistyöhön tyytyväisiä.

– Koulu on ottanut meidät vastaan erittäin hyvin. Opettajat tulevat usein tänne ja kertovat meille, mihin yksittäisen oppilaan tulisi keskittyä ja jos jossain aineessa on koe tulossa, Sirkka sanoo.

Hanna Kostainen on yksi opettajista, joiden kanssa Punainen Risti tekee yhteis-

työtä.

– He tekevät todella hienoa työtä ja ovat suureksi avuksi mukana oleville oppilaille. Erityisen hyvä asia on se, että ryhmät voidaan järjestää täällä omissa tiloissamme ja heti koulupäivän päätyttyä, hän sanoo. Oppilaille **Nour Al Sibahi** ja **Muhammed Alshahili** kerho on hyvä paikka tehdä läksyjä.

– Täällä on helppo tehdä läksyjä, kun saa enemmän apua, Nour sanoo. Tänäkin päivänä Muhammed ja Nour tekevät matematiikan läksyjään. Sirkka ja Oili sanovat, että on helpompaa auttaa matematiikassa kuin lukuaineissa.

– Matematiikassa auttaessa tarvitaan vähemmän kielitaitoa. Numeroiden kieli on universaalista, Oili toteaa.

On vaikeampaa auttaa lukuaineissa kuten historia ja ympäristöoppi. Silloin suuri osa ajasta kuluu tekstin kääntämiseen ja ymmärtämiseen.

Oili on ollut aktiivisesti mukana vetämässä läksykerhoa vuodenvaihteesta lähtien.

Mitä saat itse siitä, että autat lapsia?

– On kiinnostavaa seurata lasten menestymistä ja miten he kehittyvät, Oili sanoo.

”Tarvitsen jotain puuhasteltavaa”

Vapaaehtoinen. Sirkka Koivunen on ollut Punaisen Ristin vapaaehtoinen Monikulttuurisessa ryhmässä jo kolme vuotta. Kolme vuotta sitten ryhmässä oli kaksi aktiivia. Nyt ryhmässä on kymmenkunta jäsentä.

Sirkka Koivunen tuli mukaan toimintaan pakolaisallon myötä kolme vuotta sitten. Tänäkin päivänä suuri osa hänen ajastaan menee Paraisten osaston monikulttuurisen toiminnan koordinointiin, mutta hän saa siitä myös paljon takaisin, hän sanoo.

Sirkka Koivusen taival Punaisessa Ristissä alkoi 2015, kun hän siirtyi eläkkeelle ja halusi löytää itselleen uuden harrastuksen.

– Olen luonteeltani energinen ja pohdin monien vaihtoehtojen välillä. Ajattelin mennä mukaan esimerkiksi Marttoihin, opetella uuden kielen tai ehkä aloittaa kuntonyrkkeilyä. Mutta sitten ajattelin, että voisin kysyä Punaisesta Rististä, Sirkka sanoo.

Ensimmäisenä syksynä hän ajoi Paraisilta Turkuun opettaakseen maahan hiljattain tulleita suomessa.

– Syksyllä 2015, kun suuri pakolaisaalto tuli, näin, että Punainen Risti etsi vapaaehtoisia kielenopettajia Turkuun, joten ajoin sinne. Syksyn ajan annoin opetusta 24 nuorelle irakilaiselle miehelle kaksi kertaa viikossa ja huomasin viihtyväni sen parissa, Sirkka sanoo.

Sen syksyn jälkeen hän päätti jatkaa monikulttuurista työtään Paraisten osastossa ja meni mukaan osaston hallitukseen. Tänäkin päivänä hän antaa ajastaan paljon Punai-

sen Ristin vapaaehtoisena toimimiseen.

– Se ottaa paljon aikaa, mutta en näe sitä mitenkään negatiivisena asiana. Päinvastoin se tuntuu erittäin tärkeältä, hän sanoo.

Runsaassa kahdessa vuodessa kotoutumista tukeva toiminta on kasvanut voimakkaasti Paraisilla kahdesta aktiivista siihen, että nyt ryhmässä on kymmenkunta jäsentä. Kuusi heistä vetää LäksyHelppi-kerhoja ja muut tekevät enemmän projektityötä vapaaehtoistyötä. Sirkka sanoo saaneensa paljon sinä aikana, kun hän on ollut mukana Punaisessa Ristissä.

– Olen saanut useita uusia hyviä ystäviä ja saan tehdä työtä lasten parissa. Ja lisäksi olen sellainen, joka haluaa järjestää asioita. Minulla pitää olla jotain puuhasteltavaa, Sirkka sanoo hymyillen.

Teksti: Andrea Södergård,
Käännös: Juha Lindström
Kuvat: Sofia Jern

Röda Korset förde Olivia till Storbritannien

Olivia Francks bana inom Röda Korset började i en barngrupp när hon var åtta år. Engagemanget ledde till en anställning på brittiska Röda Korset där hon jobbat med att återskapa kontakten för familjer som splittrats i flykten undan konflikter och naturkatastrofer.

Olivia Franck sitter hemma i sitt vardagsrum när vi tar upp en mycket hackig kontakt över Skype. Klockan är åtta på kvällen i Åbo, men i Storbritannien är klockan sex och Olivia har just kommit hem från jobbet. Sedan fyra och ett halvt år tillbaka jobbar hon med familjefterforskning för det brittiska Röda Korset i Westend North Yorkshire.

- Tillsammans med andra nationella Röda Kors organisationer och det internationella Röda Korset återskapar vi kontakten mellan familjemedlemmar, säger Olivia.

Till sin hjälp har hon fyrtio frivilliga som jobbar med allt från informationsspridning och tolkning till att agera handledare och fylla i formulär. Olivia kallar det sitt drömjobb och säger att hon ända sedan hon hörde om eftersökning velat jobba med det.

En hörnsten i den internationella verksamheten

Varje år förlorar tusentals människor kontakten med varandra på grund av krig, konflikter, naturkatastrofer och migration. Röda Korset hjälper familjer som splittrats, söker reda på försvunna familjemedlemmar genom det internationella nätverket och förmedlar meddelanden till krisområden när normal post eller datakommunikation inte fungerar.

Alla Röda Korsets nationella föreningar deltar i arbetet med personefterforskningen och återupprättande av familjebanden, men det är internationella rödakorskommittén som leder personefterforskningsarbetet. Årligen utför kommittén cirka 10 000 efterforskningar och förmedlar över 500 000 rödakorsmeddelanden. Finlands Röda Kors gör årligen cirka 30 efterforskningar, medan brittiska Röda Korset för tillfället arbetar med 200 olika fall. Tidmässigt sträcker sig fallen från andra världskriget fram till i dag.

- Det är bara några år sen vi slutade göra efterforskningar på familjemedlemmar som försvunnit under första världskriget. Det beror på att de flesta är döda och att vi då skulle behöva göra släkträdsforskning, vilket vi inte har resurser till, säger Olivia. När det gäller modernare konflikter söker personerna ofta efter föräldrar eller barn. När det gäller personen som skiljts åt från sin familj under andra världskriget söker de ofta sina syskon.

- Det är ofta människor som på äldre dar vill veta vad som egentligen hände med syskonen och med stöd från sina barn och barnbarn påbörjar efterforskningen, säger Olivia.

Resultatet av efterforskningen varierar från fall till fall och är beroende av omständigheterna i landet man söker. Ju mindre och fredligare land man letar i, desto lätt-

tare är det att hitta försvunna familjemedlemmar. Pågående konflikter och lång förfluten tid gör det svårare att hitta. Ibland har Olivia varit tvungen att ge dåliga nyheter, men för många kan även det att man hittat en förlorad familjemedlem komma som en chock.

- Det är ett mänskligt drag att befara det värsta men hoppas på det bästa, säger Olivia.

De lyckliga historierna är många. År 2016 hittades ungefär en fjärdedel av de dryga 3000 fallen som behandlades inom brittiska Röda Korset. Olivia berättar om ett fall som handlade om ett syskonpar som skilts åt på 1940-talet.

- Första gången de talades vid var på Skype. Då hade de senast pratats vid år 1944, säger Olivia.

Började i barngrupp

Olivias första kontakt med Röda Korset var när hon som åttaåring deltog i en barngrupp hemma i Stockholm. År 2009 flyttade hon till Finland för att studera vid Åbo Akademi och samtidigt blev hon aktiv i Åbo svenska avdelning som ansvarig för barn och ungdomsverksamheten i avdelningen. År 2013 ville hon ut på praktik utomlands och fick ett mejl om att det fanns en ledig plats vid brittiska Röda Korset.

- Jag ansökte och en vecka senare hade jag en intervju. Två veckor efter det flyttade jag till Storbritannien, säger hon.

I Storbritannien har Olivia jobbat med allt från flyktingar till personalfrågor, men efterforskningen av försvunna personer har alltid varit del av hennes jobb och det hon alltid velat jobba med.

- Jag har alltid gillat Röda Korsets principer och hur, oberoende av vart man än kommer i världen, Röda Korset står för samma sak. Det är samma passion överallt, säger Olivia. Varje dag blir hon berörd av människors förtroende för Röda Korset.

- Jag är imponerad över hur mycket de som kommer hit litat på oss och pratar ut om det som hänt dem och att de faktiskt vågar berätta, säger hon.

Även om Olivia nu har sitt drömjobb har hemlängtan kommit över henne. Under vintern sökte hon jobb i Sverige och Finland och i början av april flyttade hon tillbaka till Åbo för att jobba.

- Jag älskar det här. Jag jobbar med fantastiska personer och det är mitt drömjobb, men jag längtar hem. Det börjar vara dags för nya äventyr hemåt, säger Olivia.

Vad har Röda Korset gett dig?

- Jag har fått kunskap, vänner, utvecklingsmöjligheter och utmaningar. Vi är en stor familj med en stark gemenskap, säger Olivia.

Text: Andrea Södergård

Vid skrivbordet. Olivia Franck trivdes mycket bra på sitt jobb på brittiska Röda Korset. Idag jobbar hon på Åbo Akademi i Åbo. Foto: privat

FAKTARUTA

Olivias tre tips till dig som vill jobba internationellt inom Röda Korset

- Praktisk erfarenhet är a och o. Praktikperioder är viktiga för att komma in i en organisation, men praktisk erfarenhet får du också genom till exempel frivilligarbete och avdelningsuppdrag. Allting gör dig en erfarenhet rikare.
- Våga ta kontakt. Våga visa vad du kan, våga söka och gör din grej med självförtroende och passion.
- Ha skinn på näsan. Du ska klara av att jobba med människor som befinner sig i svåra situationer och för det krävs det att du är tjockhudad.

Livräddare behövs

Röda Korset
Blodtjänst

Åbo blodtjänstbyrå

Universitetsgatan 16 C, 3 vån.
må, ti, to kl. 11-18
on, fr kl. 10-16

Välkommen!

STRÄCK UT DIN HAND. Medta officiellt identitetsbevis.
• Gratis infotelefon 0800 0 5801 • blodtjanst.fi • kanjagdonera.fi

Vad är en delegat?

- Röda Korsets bistandsarbetare kallas delegater
- Delegaterna arbetar ute i världen och för fram hjälpen där nöden är stor
- Delegaterna är verksamma både på katastrofområden och i långvariga utvecklingsprojekt.
- Delegaterna väljs ut från Röda Korsets personreserv. För att komma med i reserven ska man gå en veckas engelskspråkig grundkurs.
- I vår personreserv finns en rad olika yrkesprofiler. På fältet behövs allt från logistikproffs till vårdpersonal och it-stöd
- För mer information besök www.rodakorset.fi/kom-med/som-bistandsarbetare

Varje dag på fältsjukhuset i Cox's Bazar

- vårdas 100-150 patienter
- utförs 10 operationer
- föds 3 barn

Gillar utmaningen. Jonathan Nygård gillar utmaningen och att se hjälpen komma fram. Foto: Sofia Jern

Jonathan har sett hjälpen nå fram

Hungerdagen är Röda Korset årliga insamlingskampanj där man samlar in pengar till Katastroffonden. De insamlade medlen gör det möjligt för Röda Korsets delegater att hjälpa där nöden är störst. Möt Jonathan Nygård, it-delegat som sett hjälpen nå fram till Filippinerna och Bangladesh.

När vi träffas i slutet av mars har Jonathan Nygård, från S:t Karins, just kommit hem från sitt senaste uppdrag i Bangladesh. Under två veckor jobbade han som IT-stöd och teknisk personal i fältsjukhuset i Cox's Bazar i sydöstra Bangladesh nära gränsen till Myanmar. Sjukhuset är uppbyggt i anslutning till ett tältläger med immigranter från Myanmar. För tillfället bor det 900 000 personer på området. Som it-delegat såg Jonathan till att datasystemen fungerade och gjorde en hel del ominstallationer. Arbetsbilden i Bangladesh var inte så annorlunda jämfört med vardagen på Röda Korsets IT-avdelning i Finland. Men omständigheterna var annorlunda.

Eftersom sjukhuset rullat på sedan hösten har de en fungerande infrastruktur, men det är klart att det finns fysiska utmaningar. Det är en omställning för kroppen att komma från midvinter i Finland till 35 graders hetta och fukt, säger Jonathan. Fältsjukhuset i Cox's Bazar består av ett tiotal tält och fungerar i princip som ett vanligt sjukhus. Det byggdes upp hösten 2017 under ledning av det norska Röda Korset. Sedan februari 2018 leds arbetet av Finlands Röda Kors. Varje dag vårdas ett hundratal patienter här och verksamheten kommer att rulla på fram till slutet av året. Säkerhetsläget kring lägret är generellt sett bra även om det finns vissa förhållningsregler som delegaterna måste följa i kontakten med bangladeshier. Även natu-

Elefantstig. Lägret i Cox's Bazar i Bangladesh ligger på ett elefantstråk, vilket gör att elefanter fortfarande rör sig på området. Röda Korsets delegater bor i tält på området. Foto: Jonathan Nygård

ren bjuder på sina egna utmaningar. Tältlägret är byggt på en elefantstig, vilket gör att elefanterna fortfarande rör sig på området och malariamyggorna gör att man måste ha vaccinationer och malariamedicinen i skick.

Började som frivillig

Jonathans bana inom Röda Korset började 2009 när han gick med i en första hjälpen grupp i Sagu. Gruppen var en gemensam grupp för medlemmar från Sagu, Pemarkis och S:t Karins rödakorsavdelningar. Jonathan deltog också i frivilliga räddningstjänsten och dejourerade som förstahjälpare vid olika evenemang.

- Det som lockade och gjorde att man på nytt och på nytt ville komma med var sammanhållningen i gruppen. Det var roligt att vara med på övningarna, evenemangen och dejourerna, säger Jonathan. Första kontakten med den internationella hjälpberedskapen var under en kurs i vattenrening som ordnades i Röda Korsets centrallager i Kalkku, Tammerfors. Kursen riktades både till frivilliga och delegater och deltagarna handplockades till utbildningen.

Jonathan har en bakgrund inom trådlös kommunikation, och på den internationella enheten på Röda Korset var man mycket intresserad av hans yrkesprofil och uppmärksammade honom att söka till grundutbildningen för Röda Korsets delegater. Kursen ordnas två gånger per år och med 300 sökande är gallringen hård. Jonathan kom in på sitt andra försök, hösten 2011.

Efter kursen var Jonathan en del av den internationella personreserven, men för att bredda sin kunskapsbas och för att kunna utbilda andra i it och telekomteknik i kris-situationer har Jonathan gått flera utbildningar inom den tekniska sektorn.

- Min yrkesbakgrund gör att jag jobbar mest med it och telekom, men jag har också utbildat mig så att jag kan bygga upp elnät, resa tält och andra grundläggande tekniska saker, säger Jonathan.

Utmanande men givande

Jonathans första uppdrag bar av till staden Balangiga i Filippinerna år 2013. Balangiga ligger på ön Samars östkust och i november 2013 hade tyfonen Haiyan ödelagt staden.

Som en av de första organisationerna på plats i området byggde Finlands Röda Kors upp en hälsovårdsstation där och Jonathan

Tält så långt ögat når. 900 000 människor bor för tillfället i tältlägret i Cox's Bazar, många av dem är barn. Foto: Jonathan Nygård

åkte med första vägen bistandsarbetare. Förstörelsen var total. Tyfonen hade kört igenom allt så det fanns varken el, vatten eller kommunikationsmedel på plats. All kommunikation skedde via satellit.

I tre veckor var Jonathan på plats och såg till att nätförbindelserna funkade i det hårt drabbade området. Vid sidan av det renade han också vatten

Det är just utmaningen och känslan av att hjälpa på plats som driver Jonathan.

- Den drivande kraften är att faktiskt se att det som samlas in här på Hungerdagen används för att hjälpa folk ute på fältet. De viktigaste egenskaperna för den som vill jobba ute på fältet är att vara en lagspelare, ha långt tålamod och inte begränsa sig till en specifik uppgift. Man ska kunna lite av allt.

- Man behöver inte vara perfekt på en specifik sak, men man ska vara beredd på att hjälpa till där det behövs, säger Jonathan.

Text: Andrea Södergård
Foto: Sofia Jern & Jonathan Nygård

Mentala stödgruppen stöder de drabbade vid svåra olyckor

Att vara närvarande och lyhörd är de viktigaste verktygen när mentala stödgruppen är ute på uppdrag. Gruppledare Alf Jansson säger att arbetet kan vara tungt, men givande.

Du har varit med om en uppskakande händelse. Du har mist en närstående. Du har varit med om en olycka. Då kanske du är i behov av mentalt stöd.

Den åboländska mentala stödgruppen är en grupp som består av frivilliga. På myndigheters begäran ger de stöd åt personer som varit med om en uppskakande händelse. Ledare för gruppen är **Alf Jansson** från Pargas.

- Man kan humoristiskt säga att för att vara en god mentalt stöd person så ska man ha liten mun, stora öron och ett gott hjärta. Det vill säga man ska tala lite, lyssna mycket och känna empati, säger Alf när vi träffas i Pargas avdelnings lokal Humana på Brunnsvägen 11.

Här brukar den mentala stödgruppen hålla sina träffar.

Alf Jansson har en teknisk utbildning och har hela sitt yrkesverksamma liv jobbat med produktutveckling. Sin fritid har han ägnat åt att hjälpa andra. Det började med frivilliga brandkåren och första hjälpen gruppen i Pargas och senare var han också med i sjöräddningen.

- Det har känts naturligt att ha hobbyer där

man kunnat hjälpa andra, säger Alf.

År 2014 gick han med i den åboländska mentala stödgruppen. Han hittade till gruppen genom en annons i tidningen.

- När man levt ett långt liv har man hunnit med en hel del och det har även hänt tråkiga saker i ens liv. Jag har själv råkat ut för att personer i min närhet dött. Det ger livserfarenhet och jag tänkte att jag kanske kan hjälpa någon annan, säger Alf.

En länk i kedjan av hjälp

Den mentala stödgruppen uppdrag handlar ofta om plötsliga dödsfall i samband med olyckor. Ibland kan det också handla om bränder där den drabbade plötsligt förlorat sitt hem och sina ägodelar.

När gruppen kallas in är det i första hand räddningspersonalen på plats som sätter igång maskineriet. Räddningspersonalen frågar de drabbade om de skulle vara i behov av mentalt stöd. Om de drabbade tycker sig ha behov av hjälpen går frågan vidare antingen till de sociala myndigheterna på orten eller till socialjouren i Åbo som i sin tur tar kontakt med mentala stödgruppens larmtelefon. När lar-

met kommit kollar man inom gruppen upp vilka två som kan åka till platsen. Gruppmedlemmarna jobbar alltid i par och utanför kontorstid.

Väl på plats är det viktigt att vara närvarande och informera de drabbade om att de frivilliga kommer från Röda Korset och att de kommit till platsen för att de drabbade bett om det.

- Vi säger att vi kommit för att ställa upp för dem. Vi säger att vi gärna lyssnar om de vill berätta om vad som hänt eller att vi bara kan sitta tysta tillsammans med dem om de vill det, säger Alf.

Uppdraget sker alltid på de drabbades villkor.

- Det är de drabbade som så att säga för i dansen. Det gäller att vara lyhörd, säger Alf. Uppdragets längd är inte tidsbestämt, men de frivilliga brukar oftast stanna en till två timmar, högst tre timmar beroende på uppdraget. Under tiden försöker man hjälpa de drabbade att aktivera sitt eget sociala nätverk.

- Efter avslutat uppdrag är vårt uppdrag verkligen avslutat. Vi kontaktar inte de drabbade på nytt. Om de behöver ytter-

ligare stöd ska den huvudsakliga hjälpen komma från myndigheterna, säger Alf.

Det är viktigt för de drabbade att få mentalt stöd tidigt för att senare bättre kunna helas som människa och återgå till vardagen efter den traumatiska upplevelsen.

- Man säger att om man får mentalt stöd i ett tidigt skede efter en händelse, kan man lindra eller till och med förhindra att personen får psykiska problem efteråt, säger Alf.

En del av beredskapen

Den åboländska mentala stödgruppen arbetar på finska och svenska i Kimitoön, Pargas och på svenska i Åbo. Gruppen har cirka tio fall per år. Fallen kan komma väldigt oregelbundet och kan vara väldigt olika till sin omfattning och natur. Efter att uppdraget är slutfört sker avlastningssamtalen oftast med Marjatta Alakahri som jobbar med första hjälpen och hälsofrågor på distriktskontoret i Åbo. Gruppens medlemmar har tystnadsplikt.

Verksamheten kring mentalt stöd är en del av Röda Korsets katastrofarbete i Finland. Till exempel efter knivdådet i Åbo i fjol var Röda Korsets frivilliga från hela Sydvästra

Vill hjälpa andra. Vid sidan av sitt arbete inom produktutveckling har Alf Jansson ägnat mycket av sin fritid till att hjälpa andra. I dag är han pensionär och gruppleddare för den mentala stödgruppen i Åboland.

Varför är du med i Röda Korset?

Vi frågade fem frivilliga varför de valt att engagera sig i Röda Korset.

Stig Hågensen,
ansvarig för hemlandshjälpen
i Pargas avdelning

- Svår fråga. Det finns många orsaker till att jag är med i Röda Korset. Det är givande, spännande och utmanande. Jag känner att jag är till nytta i allt jag gör. Beredskap är min grej, men jag har testat på olika saker. Det är roligt att man får resa runt till olika ställen på olika övningar, gå nya kurser och träffa mycket nytt folk. Och sen är det gemenskapen. Vi rödakorsare är alla i samma båt.

Sari Karrila,
kassör i Iniö avdelning

- Jag är med i Röda Korset eftersom organisationens värden sammanfaller med mina egna. Jag kom med i slutet av 80-talet som kassör i Iniö avdelning, men eftersom jag var särskilt intresserad av första hjälpen skolade jag mig till gruppleddare på 90-talet och drog förstahjälpen gruppen i 15 års tid. Som gruppleddare har jag sedan kommit med i Nynäsgillet och träffat mycket nya bekanta från olika håll i Finland. Nynäsgillet är för alla utbildade gruppleddare i första hjälpen och ordnar årliga sammankomster och tränar tillsammans.

Jenny Vuorenlinna,
medlem i ungdomsutskottet

- Jag är med för att det känns som att man kan bidra till samhället på ett enkelt sätt och göra något konkret. Till exempel i ungdomsutskottet vill vi öka synligheten för rasismfrågor och andra frågor genom att ordna olika evenemang. Vi vill stå upp för Röda Korsets värderingar och principer.

- En annan orsak till att jag är med i Röda Korset är för att träffa nya människor och för att lära mig nya saker. Röda Korset ordnar en massa olika kurser.

Eivor Huldén,
ordförande för
Åbo svenska avdelning

- Det är principerna som jag upplever som väldigt viktiga, speciellt principerna humanitet och neutralitet. Vi hjälper utan att fråga om de "hör till vårt lag eller inte". Alla har lika stort värde och det är viktigt tycker jag. Vad som också driver mig är att man känner att man på något vis kan hjälpa någon och att insatsen man gör har betydelse för någon. Det kan vara små enkla saker som att hjälpa till i vardagen, genom ett leende eller ett ord, eller genom att ge pengar till en insamling.

Petra Öhman,
ordförande i
Houtskär avdelning

- Röda Korset är en bra organisation för mig eftersom det görs bra saker och jag tycker om att kunna hjälpa människor när jag kan. Genom Röda Korset har man möjlighet att hjälpa både lokalt och på andra håll i världen.

HJÄLPARE NÄRA DIG

Bekanta dig med vår verksamhet på adressen rodakorset.fi/frivillig-anmalning eller kontakta Åbolands distrikt eller din närmaste avdelning.

Röda Korset

Finland på plats för att ge stöd åt dem som kom med blommor till minnesplatsen. Under veckan som följde dådet utfördes över tusen timmar frivilligt mentalt stödarbete bland de sörjande på salutorget.

Uppdragen kan vara påfrestande, men kan också ge en känsla av att göra skillnad, säger Alf.

- Man ska ha en förmåga att kommunicera, men också ha empati. Man får ändå inte låta empatin styra allt för mycket, då blir det tungt. En förutsättning för att kunna vara med i vår mentala stödgrupp är att man själv har sitt liv i balans, säger Alf.

För att gå med i mentala stödgruppen krävs det att man gått Röda Korsets grundkurs i psykiskt stöd, kan grunderna i första hjälp och genomgått ett psykologsamtal.

Text: Andrea Södergård
Foto: Sofia Jern

*Ett lokalt bolag med
personlig betjäning.*

LOKALTAPIOLA
SYDKUSTEN

HÄR FINNS VI